

Брюксел, 15 Май 2020

**ОБЩА ДЕКЛАРАЦИЯ
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СОЦИАЛНИ ПАРТНЬОРИ
ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО – ГЕОРА-СОРА и EFFAT –**

относно

**ЗАЕМАНЕТО НА СЕЗОННИ РАБОТНИЦИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ
СТРАНИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

Разпространението на COVID-19 през 2020 г. в цяла Европа представлява заплаха за общественото здраве във всички икономически сектори, повечето от които остават в застой. Въпреки това жизненоважните/ключовите дейности и услуги продължават да работят, докато държавите-членки прилагат координирани мерки за смекчаване на последствията от пандемията.

Селскостопанският сектор е един от тези съществени/жизненоважни сектори за икономиката. Земеделските производители и селскостопанските работници днес са по-важни от всякога, тъй като те са призвани да произвеждат и доставят храни на огромни разстояния, за да гарантират, че европейската хранителна верига функционира нормално и в полза на потребителите.

Въпреки това, рисковете от заразяване с вируса влияят пряко върху наличието на работници, особено на сезонни работници. Селскостопанското производство се характеризира и определя от природните цикли. Затова и селскостопанския производствен ритъм се характеризира с пикове на натоварването в периоди на прибиране на реколтата. Този цикличен ритъм води до присъщата необходимост от силно гъвкава работна сила в сектора.

Селското стопанство остава секторът с най-висока заетост в ЕС. През 2016 г. работната сила в европейското земеделие наброява приблизително 20,5 милиона души, работещи в 10,3 милиона ферми. От тях около 9,5 милиона работници са наети на пълен работен ден и представляват почти 4% от общата заетост в Европейския съюз.

В много страни от ЕС вече са предприети мерки за увеличаване на предлагането на работна ръка в селскостопанския и градинарския сектори. Независимо от това, по време на, а и след отмяната на блокирането, работата в редица селскостопански подсектори ще се увеличава, тъй като през летните месеци се увеличава и търсенето.

Затова е необходимо **да се гарантира**, че здравите сезонни работници, които желаят да пътуват до друга държава-членка на ЕС, могат да упражняват правото

да се движат свободно между държавите, както е посочено в насоките на Европейската комисия по този въпрос¹.

За тази цел представители на работодателите от професионалните земеделски организации в Европейския съюз, Геора-Сора и Европейската федерация на синдикатите в храни, земеделие и туризъм, EFFAT, които представляват интересите на работодателите и работниците в селскостопанския сектор, се обединяват по тезата, че **сезонните работници от ЕС трябва да могат да преминават границите**, за да са на работните си места в селскостопанския сектор на ЕС.

В светлината на това секторните социални партньори **Геора-Сора и EFFAT** изготвиха следното конкретно **предложение за действия**:

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ДЕЙСТВИЯ

Сезонните работници следва да имат възможност да заминат на работа в други държави-членки, в които не пребивават постоянно, ако са изпълнени следните предпоставки/условия:

- Налице е добър информационен обмен за необходимостта от временна работна ръка, като се признава, че работата в селскостопанския сектор е жизненоважна дейност и транспортът, свързан със сезонната работа до държавата-членка, трябва да бъде осигурен.
- Работодателите в земеделието и градинарството ще се свържат с потенциалната работна сила по телефон или по имейл. На работника в страната му на произход ще бъде изпратен по електронна поща Сертификат за работник в ключов сектор (COVID-19 ключов сектор), както и документ от работодателя, в който се посочва, че той наема конкретното лице. След представяне на тези документи на тези работници ще бъде гарантиран безплатен достъп до приемащата държава в съответствие със Съобщението на Европейската комисия (doc.2020 / C 1021/02 - Официален вестник на Европейския съюз, срок: 30 март 2020 г.). Това ще бъде съобщено и на граничните власти.
- Работодателите трябва да гарантират, че мерките за социална дистанция и здравето и безопасността, определени от националните органи, се прилагат както в работната среда, така и по отношение на настаняването на работниците.
- Когато транспортът от жилището до работното място се осигурява от работодателя, е необходимо да се гарантира, че преди да се качат в транспортното средство, се измерва телесната температура на всички

¹ Guidelines concerning the exercise of the free movement of workers during COVID-19 outbreak. C(2020) 2051 final. Guidance on the implementation of the temporary restriction on non-essential travel to the EU, on the facilitation of transit arrangements for the repatriation of EU citizens, and on the effects on visa policy. C(2020) 2050 final.

работници, както и се осигуряват маски, ръкавици и пр. хигиенно оборудване за всички работници.

- Работодателите трябва да информират работниците на език, който те разбират за съществуващите разпоредби за защита, като използват материали, предоставени от компетентните органи.
- Работодателите трябва да осигурят на работниците безплатно лични защитни средства (маски, ръкавици и др.), както и хигиенни продукти (вода, сапун, перилен препарат и дезинфектант) в съответствие със съществуващите правила.
- Когато работодателите отговарят за настаняването на сезонните работници, те трябва да гарантират, че социалното дистанциране и всички други правила за здраве и хигиена се прилагат в съответствие с националните стандарти.
- Работодателите трябва да гарантират, че заплатите на сезонните работници са в съответствие с приложимите колективни договори или националното законодателство.
- Работодателите трябва да гарантират, че сезонните работници са регистрирани и осигурени в съответствие с местното законодателство за социална защита и колективните трудови договори.
- Ако има съмнение, че някой от служителите проявява симптоми на COVID-19, незабавно трябва да се свърже с компетентните медицински органи.

За Геора-Сора

Йозеф Лешнер

Президент

За EFFAT

Валентина Васильонова

Президент Земеделие